

По-добро прилагане на европейското наказателно право

Обучение на Академията по европейско право за представители на съдебната система

Взаимно признаване II.

Рамково решение 2009/829/ПВР на

Съвета

Co-funded by the
Justice Programme
of the European Union

Съдържание:

- *Фактите – РР 2009/829*
- *Цели*
- *Определения*
- *Компетентни органи*
- *Критерии за изпращане на съдебен акт за налагане мерки за процесуална принуда*
- *Процедура за признаване на акт за налагане на мерки за процесуална принуда*
- *Основания за непризнаване. Адаптиране на мерките за процесуална принуда*
- *Приложимо право и последващи решения*
- *Задължения на участващите органи*
- *Консултации и езици*

Фактите

- Краен срок за транспониране на РР - **1 декември 2012 г.**
- **27 ДЧ** са го приложили, **в Ирландия прилагането е в ход** (към 28.10.2020 г.)
- РР **дава възможност** лице, което пребивава в една ДЧ, но е субект в наказателно производство в друга ДЧ, да бъде надзиравано от властите в държавата, в която това лице живее, до началото на съдебен процес срещу него/нея
- Налице е **риск от различно третиране** на лица, които са граждани на държавата, където се води производството, и такива, които не са, но са задържани в очакване на съдебен процес, дори в случаите, когато гражданин на тази държава не би бил задържан
- В РР **са разписани правила**, според които държава членка може да **признае** акт за налагане на мерки за процесуална принуда, издаден в друга държава, като алтернатива на предварителното задържане, **да упражнява надзор** върху мерките за процесуална принуда, наложени на физическото лице и да **предаде** това лице на издаващата държава, ако е налице нарушение по отношение на някоя от мерките

Цели

- да се **гарантира надлежното правораздаване** и, в частност, че **лицето ще се яви пред съда за своя процес**;
- да се **насърчи**, където това е уместно, **прилагането**, в рамките на наказателното производство, **на мерки, различни от наказание лишаване от свобода, като алтернатива на предварителното задържане за лица, които не пребивават официално в държавата членка, където се води съдопроизводството**;
- да се **подобри защитата на жертвите и на обществеността**
- да се **наблюдава движението на осъдените лица** с цел обезпечаване на по-важната цел, а именно защита на обществеността от рискове, на които е изложена
- да се **гарантира** в още-по голяма степен **правото на свобода и презумпцията за невинност в ЕС** и да се **осигури сътрудничество между държавите членки**, когато едно лице е субект с определени задължения или мерки за процесуална принуда до постановяване на съдебно решение

Определения – член 4 от РР

- **‘Акт за налагане на мерки за процесуална принуда’** – подлежащ на изпълнение акт, издаден от компетентен орган на издаващата държава в хода на наказателно производство съгласно съответното национално право и процедури, с което на физическо лице се налагат една или повече мерки за процесуална принуда като алтернатива на предварителното задържане
- **‘Мерки за процесуална принуда’** – задължения и разпореждания, наложени на физическо лице, в съответствие с националното право и процедури на издаващата държава
- **‘Издаваща държава’** – държавата членка, в която е издаден актът за налагане на мерките за процесуална принуда;
- **‘Изпълняваща държава’** – държавата членка, в която се упражнява надзор върху мерките за процесуална принуда.

Компетентни органи

- Всяка държава членка информира Генералния секретариат на Съвета за това кой **съдебен орган или кои съдебни органи** е/са компетентен(и) съгласно нейното национално право да действа(т) съгласно това рамково решение в случаите, когато тази държава членка е издаващата или изпълняващата държава.(чл. 6 (1))
- Държавите членки могат да определят **несъдебни органи** за компетентни да издават актове по силата на настоящото рамково решение, при условие че тези органи са компетентни да издават подобни актове по силата на съответното национално право и процедури.(чл.6(2)). **Въпреки това** актовете по член 18(1)(в) се издават от **компетентен съдебен орган**.
- Всяка държава членка може да определи **централен орган** или, когато правната ѝ система го предвижда, **повече от един централен орган**, **който да подпомага** компетентните органи (чл.7(1)).

Критерии за изпращане на съдебен акт за налагане на мерки за процесуална принуда

- ✓ Обвиненото лице **законно и обичайно пребивава в друга държава членка** и е **съгласно да се върне в нея** (чл.9(1))
- ✓ *Изкл.* - По искане на лицето компетентният орган на издаващата държава може да изпрати акта за налагане на мерки за процесуална принуда до компетентния орган на **държава членка, различна от тази, в която лицето пребивава законно и обичайно**, при условие **че последният орган е дал съгласието си за такова изпращане** (чл.9(2))
- ✓ Съгласието на обвиненото лице е **задължително във всички случаи**
- ✓ За параграф 2, съгласието на изпълняващата държава членка трябва да се получи **предварително**
- ✓ Държавите членки определят **при какви условия** техните компетентни органи могат да дават съгласието си за изпращането на акта за налагане на мерки за процесуална принуда в случаите **по параграф 2.**
- ✓ Генералният секретариат на Съвета осигурява достъп на всички държави членки и на Комисията до получената информация. На този линк има информация относно член 9, параграфи 2-4 от PP:<https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libdocumentproperties/EN/3189>

Процедура за признаване на акт за налагане на мерки за процесуална принуда и срокове

- ✓ Издаващият компетентен орган **изпраща** акта за налагане на мерки за процесуална принуда на компетентния орган на изпълняващата държава, заедно с **Удостоверението** по Приложение I и **остава компетентен** по отношение на надзора на изпълнението на наложените мерки за процесуална принуда, докато не бъде информиран за решението на изпълняващия компетентен орган.
- ✓ Изпълняващият компетентен орган трябва да вземе решение **възможно най-бързо**, но във всички случаи **в рамките на 20 работни дни** след получаване на акта за налагане на мерки за процесуална принуда.
- ✓ Ако **поради извънредни обстоятелства** не е възможно да се спазят сроковете, изпълняващият компетентен орган **незабавно трябва да информира** компетентния орган в издаващата държава за това, по предпочитан от него начин, като посочи причини за забавянето и срок, в който може да се очаква да бъде постановен окончателния акт.
- ✓ Компетентният орган **може да отложи решението** за признаване на акта за налагане на мерки за процесуална принуда, когато **удостоверението** по чл. 10 е **непълно и видимо не съответства на акта за наложените мерки**, като такова отлагане следва да е в разумен срок, който да позволява навременна корекция и допълване на удостоверението.

Основания за непризнаване. Адаптиране на мерките за процесуална принуда

- ✓ Основанията за непризнаване са **изрично** изброени и се **ограничават** до изброените в член 15, букви а) до з) от рамковото решение.
- ✓ Ако **естеството на мерките за процесуална принуда** е несъвместимо с правото на изпълняващата държава, компетентният орган на тази държава членка **може да ги адаптира** в съответствие с видовете мерки за процесуална принуда, които се прилагат съгласно правото на изпълняващата държава за равностойни престъпления. Адаптираните по този начин мерки **съответстват, доколкото е възможно, на наложените в издаващата държава.**
- ✓ Адаптираните мерки за процесуална принуда **не могат да бъдат по-строги** от първоначално наложените.

Приложимо право и последващи решения

- ✓ След признаване на акта, надзорът върху мерките за процесуална принуда **се урежда от правото на изпълняващата държава** (чл.16 от РР)

- ✓ Но все пак **компетентният орган на издаващата държава е компетентен** да постановява всички последващи актове, свързани с акта за налагане на мерки за процесуална принуда. Такива последващи актове включват по-специално:
 - (а) подновяване, преразглеждане и отмяна на акта за налагане на мерки за процесуална принуда
 - (б) изменение на мерките за процесуална принуда
 - (б) издаване на заповед за арест или на друго подлежащо на изпълнение съдебно решение със същото действие

Задължения на участващите органи

- ✓ Компетентният орган на изпълняващата държава може да прикани компетентния орган на издаващата държава да представи информация дали **надзорът над мерките е все още необходим предвид съответните обстоятелства по конкретния случай.**
- ✓ **Преди изтичането на срока**, посочен в член 10, параграф 5, компетентният орган на издаващата държава посочва ех officio или по искане на компетентния орган на изпълняващата държава за какъв допълнителен срок, ако има такъв, се очаква да е необходимо да се продължи надзорът върху мерките за процесуална принуда.
- ✓ Компетентният орган на изпълняващата държава **незабавно нотифицира** компетентния орган на издаващата държава **за всяко нарушение на мярка за процесуална принуда и за всяко друго обстоятелство**, което би могло да доведе до постановяване на последващ акт, посочен в член 18, параграф 1. Нотификацията се извършва чрез стандартния формуляр, даден в приложение II.
- ✓ Компетентният орган на изпълняващата държава своевременно информира компетентния орган на издаващата държава по начин, който осигурява писмено документиране, за всички **ситуации, предвидени в член 20, параграф 2 на рамковото решение.**

Консултации (чл. 22) и езици (чл. 24)

- ✓ Компетентните органи на издаващата държава и на изпълняващата държава **се консултират взаимно:**
 - а) по време на подготовката или поне преди да изпратят акта за налагане на мерки за процесуална принуда заедно с удостоверението, посочено в член 10;*
 - б) за улесняване на гладкото и ефикасно упражняване на надзор върху мерките за процесуална принуда*
 - в) когато лицето е извършило сериозно нарушение на наложените мерки за процесуална принуда.*

- ✓ Удостоверенията **се превеждат** на официалния език или на един от официалните езици на изпълняващата държава. Всяка държава членка може при приемането на настоящото рамково решение или по-късно да посочи в декларация, депозирана в генералния секретариат на Съвета, че ще приема превод на един или повече други официални езици на институциите на Европейския съюз